

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN**

**NGHIÊN CỨU VIỆC KHAI THÁC VÀ ỨNG
DỤNG PHÂN HỆ BỔ SUNG VÀ BIÊN MỤC CỦA
PHẦN MỀM QUẢN TRỊ THƯ VIỆN LIBOL TẠI
TRUNG TÂM THÔNG TIN – THƯ VIỆN ĐẠI
HỌC Y TẾ CÔNG CỘNG**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

**GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN:
SINH VIÊN THỰC HIỆN:
LỚP:**

**TH.S. NGUYỄN THỊ NGÀ
ĐỖ THỊ HỒNG
TV39B**

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	1
CHƯƠNG 1: THƯ VIỆN ĐẠI HỌC Y TẾ CÔNG CỘNG VÀ VIỆC ỨNG DỤNG PHẦN MỀM LIBOL.....	5
1.1. Khái quát về Thư viện Đại học Y tế công cộng	5
1.1.1 Quá trình hình thành và phát triển	5
1.1.2 Chức năng, nhiệm vụ.....	5
1.1.3 Cơ cấu tổ chức và đội ngũ cán bộ	6
1.1.4 Vốn tài liệu.....	8
1.1.5 Người dùng tin và nhu cầu tin	10
1.1.6 Cơ sở vật chất - Hạ tầng công nghệ thông tin	11
1.1 Việc ứng dụng phần mềm Libol	11
1.2.1 Khái quát về Libol và ứng dụng phần mềm Libol tại các thư viện Việt Nam hiện nay.....	11
1.2.2 Ứng dụng phần mềm Libol tại Trung tâm thông tin - thư viện Đại học Y tế công cộng	19
CHƯƠNG 2: KHAI THÁC VÀ ỨNG DỤNG PHẦN HỆ BỔ SUNG VÀ BIÊN MỤC CỦA PHẦN MỀM QUẢN TRỊ THƯ VIỆN LIBOL TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN ĐẠI HỌC Y TẾ CÔNG CỘNG	21
2.1 Phân hệ bổ sung.....	22
2.1.1 Đơn đặt.....	23
2.1.2 Bổ sung	27
2.1.3 Kế toán.....	36
2.1.4 Kho	37
2.1.5 Thống kê	40
2.2 Phân hệ biên mục	41

2.2.1 Biên mục	42
2.2.2 Từ điển	51
2.2.3 Danh mục	52
2.2.4 Mẫu biên mục.....	53
CHƯƠNG 3 MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM TĂNG CƯỜNG VÀ PHÁT TRIỂN HOẠT ĐỘNG BỔ SUNG VÀ BIÊN MỤC TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN ĐẠI HỌC Y TẾ CÔNG CỘNG.....	55
3.1 Nhận xét.....	55
3.1.1 Mặt mạnh	55
3.1.2 Mặt yếu	56
3.2 Phương hướng chung	59
3.3 Giải pháp cụ thể.....	59
3.3.1 Về công tác chuyên môn nghiệp vụ	60
3.3.2 Về cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ thông tin	60
3.3.3 Về kinh phí.....	61
3.3.4 Về biên chế.....	61
KẾT LUẬN.....	63
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	64
PHỤ LỤC.....	66

LỜI NÓI ĐẦU

1 Lý do chọn đề tài

Bước vào thế kỷ 21, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ, là sự bùng nổ của các nguồn lực thông tin, là kỷ nguyên của kinh tế tri thức. Thông tin có ý nghĩa quyết định trong mọi mặt của đời sống xã hội. Nếu như trước đây chỉ hơn mười năm, nhắc đến thư viện, người ta nhắc đến số lượng sách, báo, tạp chí nằm trong bốn bức tường của thư viện, các thuật ngữ “thư viện điện tử”, “thư viện ảo” hay “cơ sở dữ liệu” còn lạ lẫm với rất nhiều người, thì giờ đây, nhu cầu tìm kiếm thông tin phi in ấn đang trở nên phổ biến và là một nhu cầu không thể thiếu của người dùng tin.

Thời đại thông tin bùng nổ vừa là cơ hội, vừa là thách thức cho những người làm công tác thông tin – thư viện. Đối với các thư viện đại học, nắm bắt nhu cầu người dùng tin, lựa chọn được những tài liệu phù hợp và có giá trị nhất, cân đối nguồn kinh phí để có thể vừa đảm bảo có được nguồn tài liệu phục vụ đội ngũ người dùng tin đông đảo nhất là sinh viên, đồng thời với việc phục vụ các yêu cầu đào tạo mũi nhọn của một số ngành và nhu cầu nghiên cứu khoa học của cán bộ giảng dạy, cán bộ nghiên cứu là những thách thức lớn.

Gần một thế kỷ qua, vai trò của tin học trong các đơn vị thông tin - thư viện không ngừng gia tăng và ngày càng chiếm một vị trí quan trọng hơn. Hoạt động của các thư viện đã được hỗ trợ hữu hiệu bởi các thành tựu của công nghệ thông tin hiện đại nói chung và các phần mềm tích hợp quản trị thư viện nói riêng. Việc ứng dụng các phần mềm tích hợp quản trị thư viện giúp cán bộ thư viện tiết kiệm rất nhiều thời gian, công sức và tạo điều kiện cho nhu cầu của bạn đọc được đáp ứng tốt hơn. Một trong số đó là Phần mềm Libol do công ty Công nghệ Tin học Tinh Vân sản xuất, với nhiều những ưu điểm phù hợp đặc điểm riêng của các thư viện hiện đại Việt Nam.

Trong hoạt động thư viện, hoạt động bổ sung và biên mục là hai khâu công tác nghiệp vụ quan trọng giúp cho thư viện hoàn thành các chức năng xã hội của mình, tạo điều kiện để thư viện thỏa mãn tối đa nhu cầu tin của người dùng.

Nhận thấy tầm quan trọng của hai hoạt động bổ sung và biên mục, đồng thời qua khảo sát thấy được sự ứng dụng rộng rãi của phần mềm Libol trong các cơ quan thông tin thư viện trên cả nước hiện nay, em đã chọn đề tài: “Nghiên cứu việc khai thác và ứng dụng phân hệ bổ sung và biên mục của phần mềm quản trị thư viện Libol tại Trung tâm Thông tin – Thư viện Đại học Y tế công cộng” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp đại học chuyên ngành Thư viện thông tin của mình.

2 Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Khóa luận lấy quá trình khai thác và ứng dụng phần mềm Libol làm đối tượng nghiên cứu. Việc khảo sát thực trạng được tiến hành tại Trung tâm Thông tin – Thư viện Đại học Y tế công cộng từ khi bắt đầu tiến hành ứng dụng phần mềm Libol từ năm 2004 đến nay.

3 Mục đích nghiên cứu

Với đề tài: “Nghiên cứu việc khai thác và ứng dụng phân hệ bổ sung và biên mục của phần mềm quản trị thư viện Libol tại Trung tâm Thông tin – Thư viện Đại học Y tế công cộng”, em mong muốn có thể góp phần nhỏ bé của mình giúp nâng cao hiệu quả hoạt động của thư viện ĐHYTCC nói chung và công tác bổ sung, biên mục nói riêng; để thư viện ngày càng phát triển, hoàn thiện trở thành một trong những TTTTTV hiện đại, đứng đầu cả nước về hiệu quả hoạt động.

4 Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu và thực hiện khóa luận, em đã thực hiện các phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu sau:

Phân tích – tổng hợp tài liệu.

Khảo sát thực tế tại trung tâm.

Phỏng vấn, trao đổi trực tiếp với các cán bộ thư viện.

Phân tích số liệu, điều tra, tổng hợp đánh giá.

5 Ý nghĩa và giá trị thực tiễn của đề tài

Trong quá trình khai thác và ứng dụng phần mềm Libol vào công tác bổ sung, biên mục, các CBTV đã đạt được những thành công cũng như hiệu quả nhất định, tuy nhiên không phải không có những hạn chế và những điểm cần khắc phục. Với đề tài của mình em có chỉ ra một số những mặt hạn chế, thiếu sót đồng thời có đề xuất giải pháp khắc phục với mong muốn Thư viện có thể sửa đổi để hoàn thiện hơn nữa hoạt động nghiệp vụ của mình, góp phần nâng cao hiệu quả công tác phục vụ bạn đọc.

6 Bố cục của khoá luận

Trong khoá luận của mình em đã phân chia thành các chương mục cụ thể sau:

Chương 1: Thư viện Đại học Y tế công cộng và việc ứng dụng phần mềm Libol

Chương 2: Ứng dụng phân hệ Bổ sung và Biên mục của phần mềm Libol tại Trung tâm Thông tin – Thư viện Đại học Y tế công cộng.

Chương 3: Một số nhận xét và giải pháp nhằm tăng cường và phát triển hoạt động bổ sung và biên mục tại Trung tâm Thông tin – Thư viện Đại học Y tế công cộng.

Trong quá trình thực hiện khóa luận, dù đã có nhiều cố gắng nhưng do trình độ và kinh nghiệm có hạn của một sinh viên, thời gian thực tập tại trung tâm ít nên khóa luận gặp nhiều hạn chế và không tránh khỏi những sai sót. Em rất mong nhận được sự chỉ bảo, đóng góp ý kiến của các thầy cô và các bạn để bài khóa luận được hoàn thiện hơn.

Trong quá trình thực hiện bài khóa luận này em đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của cô giáo hướng dẫn Ths. Nguyễn Thị Ngà, em xin chân thành cảm ơn cô cùng các thầy giáo, cô giáo Khoa Thư viện Thông tin, trường Đại học Văn hóa Hà Nội. Đồng thời, em cũng xin gửi lời cảm ơn tới các cán bộ tại Trung tâm Thông tin – Thư viện Đại học Y tế công cộng đã có những đóng góp quý báu, cung cấp tài liệu, tạo điều kiện thuận lợi để em có thể hoàn thành bài khóa luận của mình.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

* SÁCH, TẠP CHÍ:

1. Đoàn Phan Tân. Cơ sở thông tin học.-H.-Trường Đại học Văn Hoá Hà Nội, 1990.-140 tr.
2. Đoàn Phan Tân. Tin học trong hoạt động Thông tin – Thư viện.-H.:ĐHQGHN,2001.-297 tr.;19 cm.
3. Đoàn Phan Tân. Thông tin học đại cương.-H.:ĐHQGHN,2001.-337 tr.;20 cm.
4. Nguyễn Viết Nghĩa. Một số quan niệm về chính sách phát triển nguồn tài liệu//Thông tin tư liệu.-1998.
5. Tổ chức và bảo quản kho tài liệu/ Nguyễn Tiến Hiên, Kiều Văn Hốt.-H.:Đại học Văn Hoá Hà Nội, 2005.
6. Phạm Văn Rính. Bổ sung tài liệu//Tập san thư viện.-1998.-Số 2;tr.42-47.
7. Trịnh Kim Chi. Vấn đề chia sẻ nguồn lực//Tập san thư viện.-2000.-Số 1;tr.13-15.
8. Vũ Văn Sơn (2000). Giáo trình biên mục mô tả.-H.:ĐHQGHN.
9. Vũ Văn Sơn (1998). Một số quan niệm và khái niệm về biên mục trong quá trình phát triển, Tạp chí Thông tin và Tư liệu.
10. Vũ Văn Sơn. Xây dựng thư viện điện tử ở Việt Nam và tính khả thi//Tạp chí Thông tin – Tư liệu.-1999.-Số 2.-tr.1-6.
11. Nguyễn Minh Hiệp, Đoàn Hồng Nghĩa. Bài giảng Thư viện điện tử -Thư viện số (powerpoints). – TP. HCM : Thư viện Cao học, 2004.
12. Nguyễn Minh Hiệp, Đoàn Hồng Nghĩa. Thực hành xây dựng thư viện số. – TP. HCM : Đại học Quốc gia, 2004.
13. Từ giấy đến bộ sưu tập. – Phần mềm Thư viện số Hòn đá xanh – Greenstone Digital Library Software, 2003
14. Khổ mẫu MARC21 cho dữ liệu thư mục (2004) , Trung tâm Thông tin KH&CN Quốc gia, Hà Nội.

*** CÁC TRANG WEB:**

1. <http://tinhvan.com/>
2. <http://www.thuvientre.com/>
3. <http://www.hsph.edu.vn/>
4. <http://www.thuvien.net/>
5. <http://vi.wikipedia.org>
6. <http://www.cinet.gov.vn>
7. <http://www.vanthuluutru.com>
8. <http://tusach.thuvienkhoahoc.com>